

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 228 | Tarih 28 Ekim- 3 Kasım

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 27 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

KEYFİ YAŞAM HAKKI İHLALLERİ

29 Ekim: Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu iddiasıyla kamu görevinden ihraç edilen eski polis memuru Oğuz Doğan'ın intihar ederek [hayatını kaybetmesi](#), Türkiye'de istihdam yasakları, seyahat kısıtlamaları ve özel sektörde işe alımları caydıran sosyal güvenlik notlarıyla karşı karşıya kalan eski kamu görevlilerinin süregelen mücadelesini bir kez daha gösterdi.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

30 Ekim: İstanbul Çağlayan Adliyesi önünde Y ve S tipi cezaevlerinin kapatılması için yapılan basın açıklamasına polis [müdahale](#) etti ve dört kişi gözaltına alındı.

31 Ekim: Şanlıurfa Valiliği, 31 Ekim 2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, il genelinde toplantı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, çadır kurma, stant açma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma gibi her türlü açık hava etkinliğinin iki gün süreyle yasaklandığını ve bu tür etkinliklere katılmak isteyen kişilerin kente girişlerinin kısıtlandığını [duyurdu](#).

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

1 Kasım: 73 yaşındaki bir kadın, eski AKP milletvekili Ravza Kavakçı Kan'ın doktora teziyle ilgili intihal iddialarına ilişkin bir Facebook yorumunda Kan'a hakaret ettiği iddiasıyla [mahkum](#) edildi ve para cezasına çarptırıldı.

2 Kasım: İnsan Hakları İzleme Örgütü, Türkiye'nin casuslukla mücadele yasasında yapılması önerilen değişiklikleri [kınadı](#) ve muğlak tanımların gazetecilerin, insan hakları savunucularının ve sivil toplum üyelerinin çalışmalarını suç haline getirebileceği uyarısında bulundu.

3 Kasım: İstanbul'da HalkTV editörü Dinçer Gökçe, Gazete Pencere editörü Nilay Can ve avukat İrem Çiçek, "yeni doğan çetesi" davasına bakan savcının görevden alındığı iddialarını haberleştirip paylaştıkları için Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "kamu görevlisine hakaret", "iftira", "adli makamlara hakaret" ve "yanıltıcı bilgi yaymak" suçlamalarıyla [gözaltına](#) alındı.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

30 Ekim: Türkiye'nin ana muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Partisi'nden (CHP) İstanbul'un Esenyurt ilçesinin belediye başkanı Ahmet Özer, yasadışı Kürdistan İşçi Partisi (PKK) üyesi olduğu şüphesiyle sabah erken saatlerde evine yapılan baskınla [gözaltına alındı](#).

31 Ekim: Başta Yalçinkaya kararı olmak üzere, Avrupa Komisyonu'nun Türkiye'nin demokratik standartları ve hukukun üstünlüğündeki gerilemeye ilişkin 2024 raporunda vurgulandığı üzere, haksız [vere](#) yargılanan 100.000'den fazla kişiyi etkileyebilecek AİHM kararları Türkiye'de uygulanmadı.

1 Kasım: İstanbul Esenyurt'un muhalif belediye başkanı Ahmet Özer'in terörle ilgili suçlamalarla gözaltına alınmasının ardından [yerine](#) İstanbul Vali Yardımcısı Can Aksoy atanarak 31 Mart yerel seçimlerinden bu yana ikinci kayyum ataması [gerçekleştirilmiş](#) oldu.

KÜRT AZINLIK

30 Ekim: İstanbul'da aralarında Esenyurt'un CHP'li Belediye Başkanı Ahmet Özer ve Koma Hevra vokalisti Zeynep Doğan'ın da bulunduğu 20 kişi "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla evlerine yapılan baskınlarla [gözaltına](#) alındı.

1 Kasım: Türk hükümetinin Kürt bölgelerindeki eylemlerinin sonuçlarına ilişkin ayrıntılı haberleriyle tanınan Kürt yanlısı bir gazete olan Yeni Yaşam'ın dağıtımıcısı Azime Bozkurt, Tunceli'de "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla [gözaltına alındı](#).

1 Kasım: Ali Çeven, bir sokak röportajı sırasında Kürt meselesine ilişkin yaptığı açıklamalar nedeniyle [gözaltına alındı](#) ve bu sırada polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve yaralandığı bildirildi.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

31 Ekim: Türkiye Adalet Bakanlığı 2021 yılından bu yana 8.521'den fazla mahkumun şartlı tahliyesini [reddetti](#). İnsan hakları örgütleri siyasi mahkumların bu kararlardan orantısız bir şekilde etkilendiğini dile getirdi.